

til Driftslaaneforeninger, hvis Vedtægter stadfæstes af Landbrugsministeren, og det er Mening, at der skulde være ensartede eller saa godt som ensartede Vedtægter for hele Landet. Jeg vil tillade mig at nævne Hovedbestemmelserne i disse Vedtægter. De gaar for det første ud paa, at Foreningens Formaal skal udelukkende være at yde Medlemmerne Laan til Indkøb af Heste, Kreaturer og Avlssvin samt af Arbejdsvogne og Markredskaber. Dernæst skal ved Optagelse som Medlem af Foreningen ethvert Medlem tegne en Garanti for Foreningens Forpligtelser paa mindst 25 Kr. og højst 500 Kr. Udlaan maa kun ske til Medlemmer, der er Ejere eller Brugere af en til almindeligt Landbrug benyttet Ejendom, hvis Jordværdi efter den til Ejendomsskyld foretagne Vurdering ikke overstiger 12 000 Kr. Til et enkelt Medlem maa ikke udlaanes et større Beløb end 1 000 Kr., og Laanet skal tilbagebetales i Løbet af 3 Aar. I Lovforslaget, som det blev fremsat af Regeringen i Overensstemmelse med det af De samvirkende danske Husmandsforeninger udarbejdede, var det foreslaaet, at Afdragstiden skulde være 2 Aar for Laan til Indkøb af Besætning og 3 Aar for Laan til Indkøb af Markredskaber og lignende. Man har imidlertid i Folketinget ment, at dette var en temmelig kort Afdragstid; og jeg for mit Vedkommende er ikke uenig med Folketinget heri. Naar jeg paa dette Punkt forelagde Forslaget i den nævnte Skikkelse, var det netop for at holde det i saa nøje Overensstemmelse som vel muligt med det af Husmændene selv foreslaaede. Jeg tror i øvrigt ikke, at den Affattelse, Bestemmelsen nu har, at Afdragstiden i alle Tilfælde skal være 3 Aar, vil møde Modstand hos Husmændene. Saa er der endelig Bestemmelser, der gaar ud paa, at hvis der som Følge af Udlaan til Medlemmerne ved et Regnskabsaars Slutning fremkommer Underskud, som ikke kan dækkes af Reservefonden, bæres Halvdelen af dette Underskud af Stats-Laanefonden eller Statskassen og Halvdelen af Laaneforeningerne.

I § 3 foreslaas det, at det Laan, som kan gives en enkelt Forening, ikke maa overstige 80 pCt. af den tegnede Garanti-kapital, og Laanene skal forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt. aarligt, er afdragsfri i et Aar og afdrages derefter med $\frac{1}{10}$ aarligt. For Laanenes Tilbagebetaling samt Betaling af Renter hæfter overfor Stats-Laanefonden Foreningens Medlemmer hver for sig kun med et Beløb, svarende til den af Medlemmet tegnede Garantikapital.

Det er i det væsentlige Indholdet af

Lovforslaget. Jeg vil tro, at det, hvis det bliver gennemført, vil kunne faa meget stor Betydning for mange Husmænd, som har vanskeligt ved at skaffe sig den fornødne Driftskapital, men jeg maa ogsaa sige, at hvis Forslaget skal faa den Virkning, som det kan faa, maa Husmændene forstaa Kammeratskabets og Samfølelsens Nødvendighed. Loven kan jo nemlig kun faa nogen Betydning, hvis der i de Laaneforeninger, der bliver oprettet, indtegner sig mange Medlemmer, som maaske ikke har Udsigt til selv at faa Laan, men som vil være med til at hjælpe deres daarligere stillede Standsfæller til Laan. Det er naturligvis heller ikke udelukket, at mange af dem, der tegner sig som Medlemmer af Laaneforeningerne, men ikke selv faar noget Gode af dem, eventuelt vil kunne komme til at bære et Tab gennem den tegnede Garantium, saa det er i Virkeligheden et Forslag, der udelukkende bygger paa Hjælp til Selvhjælp. Jeg tror, som sagt, at Forslaget kan faa meget stor Betydning, saafremt det holdes i nøje Overensstemmelse med Husmændenes egne Ønsker. Hvis man derimod fraviger disse, kan det naturligvis let gaa saadan, at det ikke vil møde den samme Forstaaelse og Velvillie hos Husmændene, og saa faar Loven ingen Betydning.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Rasmus Nielsen: Det er en given Ting, at det er i alle deres Interesse, som er henvist til at arbejde med laant Kapital, enten det saa er Landbrugere eller mindre erhvervsdrivende, at Laanevilkaaene er saa lempelige som muligt, og at de Kapitaler, de faar at arbejde med, er sikre Kapitaler, som de ikke er udsat for at faa opsagt med kort Varsel. Det er ud fra disse Betragtninger, at man gennem Aarene har syslet med Tanken om at komme særlig mindre Landbrugere til Hjælp ved fra Statens Side at stille Midler til Raadighed for dem, Midler, som netop kunde hjælpe dem ud over deres Vanskeligheder, naar de enten skal begynde deres Virksomhed eller bliver udsat for Tab i Ejendommens Drift og skal søge Laanemarkedet med den Vilkaarlighed, der kan følge af at skulle benytte Veksellaan, Auktionskredit og lignende, hvad der altid kræver en meget større Renteydelse end den, Staten vil kunne tilbyde Penge til.

Det er et Spørgsmaal, som mig bekendt ikke har været fremme før i dette høje Ting, hvorimod Folketinget flere Gange har sys-